

# El primer topless de la Costa Brava

## Quan dur biquini era pecat

**El franquisme va convertir els biquinis en un dels enemics a batre, però va haver de rendir-se davant l'allau de turistes que el feien servir. La pràctica del topless, en canvi, no es va generalitzar fins a la mort del dictador.**

SEBASTIÀ ROIG > TEXT



WEB HOTEL TERRAZA, ROSES.

>> Una parella passejant per la platja de Roses.

**E**l biquini és un invent francès nascut l'any 1946. Es va posar de moda a les platges de la Costa d'Atzur, des d'on va saltar, a una velocitat supersònica, cap a la resta del planeta. La seva consolidació global va tenir lloc l'any 1953, quan Brigitte Bardot es va deixar retratar en biquini a Cannes. El terratrèmol publicitari va tenir uns efectes imparables en la seva popularització definitiva.

Tot i la proximitat relativa de la Riviera francesa, el biquini es va introduir amb comptagotes a la Costa Brava per culpa de la rígida moralitat franquista. Només cal recordar que, el juliol del 1955, el governador civil de Girona, Luis Mazo Mendo, va prohibir la roba de bany *indecorosa*, com ara els modelets «anomenats dues peces per a les dones i eslip per als homes. Elles hau-

ran de dur cobert el pit i l'esquena i fer servir faldilles, i ells, pantalons d'esport».

La normativa no va impedir que aquell estiu circulessin per les nostres platges algunes estrangeres en biquini. La periodista María Alonso, torbada pel fet, va dedicar una columna de *Los Sitios* a una biquinista francesa, mare de quatre fills que, vora les onades, teixia «un jersei vermell sota el qual despuntava, vergonyant, el seu melic, aquesta part tan poc estètica del cos humà. A parer meu, ve a ser com el segell que ens recorda que anem enganxats al fang, matèria primera del nostre pare Adam». I en el fang —podia haver afegit— només s'hi rebolquen de gust els garrins i les truges.

La condemna legal, social i mediàtica del biquini no es limitava a les multes econòmiques, als sermons inflamats o als articles de denúncia. També existien activistes i partidaris decidits de l'acció directa, com el nonagenari Ceferí Borrat, rector de Cadaqués entre 1956 i 1984. Mossèn *Ceferino* va assolir el seu moment de fama quan va rebrotar, des d'un balcó, un test a unes forasteres que biquiniejaven a la platja d'es Poal.



**El juliol del 1955, el governador civil de Girona, Luis Mazo Mendo, va prohibir la roba de bany *indecorosa***



AJUNTAMENT DE GIRONA. CROU [AUTOR DESCONEGUT]

Al llibre *Memòries de la Costa Brava*, Rosa Regàs evoca la faceta guerrillera del mossèn dient: «Llançava ampolles buides des de la terrassa de casa seva, sobre la platja i el mar, per a escàndol de les estrangeres que no podien comprendre a quin tipus d'amenaça havien de respondre. Amb les nadiues, que els diumenges encara anaven a la missa de deu o de dotze, era d'una exigència insòlita, perquè situat a la porta de l'església s'ajupia i els tocava les cames una per una per convèncer-se que, per transparents que fossin, portaven mitges i no entraven amb les cames nues a la casa del Senyor».

Hauríem d'esperar a l'arribada dels anys seixanta per veure com l'ús del biquini es començava a normalitzar pels nostres sorral, roquissers i caletes. Paradoxalment, tot això succeïa mentre un nou paradigma tèxtil sacsejava la Costa d'Atzur: allà s'imposava el monoquini, un banyador que permetia lluir els pits a la fresca.

Esperonada per aquest context efervescent, una francesa es va arribar a Cadaqués, el primer cap de setmana de juliol de 1964. El primer dia, com que duia un barnús, gairebé

ningú no es va adonar que era una monoquinista. Però l'endemà, en treure-se'l, bé... hi va haver rebombori i un agent de l'autoritat li va haver de dir que es tapés les vergonyes, o que toqués el dos de la platja. Va preferir anar-se'n... Que lluny quedava, ai las!, aquella tolerància dels anys trenta, quan Gala-Dalí, davant l'astorament inicial de pescadors i vilatans, va convertir-se en la primera toplessista censada del Cap de Creus.

En publicar-se la notícia, és clar, Maria Alonso va tornar a la càrrega. I ho va fer convençudíssima que el topless tenia els dies comptats, perquè, a parer seu, «ningú vol aparèixer en públic llevat que sigui mostrant una gallarda figura amb decòrum, gràcia i elegància. I el tors nu de la companya d'Adam és, en un percentatge enlairadíssim, d'un valor estètic escàs o nul». I és que, com és ben sabut, no hi ha un tors nu més bell que el que va immortalitzar Rembrandt a *La lliçó d'anatomia* i que, renoi!, té un valor estètic que no te l'acabes.

Sebastià Roig és escriptor.

>> *Retrat de grup d'unes banyistes a la platja als anys trenta del segle passat.*



**A Cadaqués, el juliol de 1964, una francesa anava amb monoquini i un agent de l'autoritat li va haver de dir que es tapés les vergonyes, o que toqués el dos**